

DICHTER ^{OP}_{DE} DICHTER

DE NIEUWSKRANT VAN ARS POETICA

"Aut prodesse volunt aut delectare poetae." -Horatius ♦ 2020 - nummer 1

NADER TOT U

Later dan gepland verschijnt hier de eerste nieuwskrant van 2020.

Allereerst de statistieken. In 2019 werden 52 gedichten geplaatst.

Daarvan waren er 44 van mannen en 8 van vrouwen.

41 gedichten waren Nederlands van makelij en 11 Vlaams.

6 gedichten waren oorspronkelijk van voor 1800,

5 uit de negentiende eeuw en 41 uit de twintigste en eenentwintigste eeuw.

Het aantal hits op de nl.site was 281090.

In 2019 ging de site www.arspoetica.eu van start, op de eu.site was het aantal hits 38410.

Er werden in 2019 4 gedichten gepubliceerd in het Engels, Frans, Italiaans en Spaans.

Hierna volgt een korte beschouwing over *religie en poëzie*,
een aantal gedachten vrij van enige pretentie.

Daarbij beperk ik me om het overzichtelijk te houden, tot de situatie in het
Nederlands taalgebied.

DICHTER ^{OP}_{DE} DICHTER

DE NIEUWSKRANT VAN ARS POETICA

"Aut prodesse volunt aut delectare poetae." -Horatius ♦ 2020 - nummer 1

RELIGIE

& POEZIE

Foto van Göbekli Tepe, het oudst bekende tempelcomplex ter wereld (gelegen in zuid Turkije).

DICHTER ^{OP}_{DE} DICHTER

DE NIEUWSKRANT VAN ARS POETICA

"Aut prodesse volunt aut delectare poetae." -Horatius ♦ 2020 - nummer 1

VERDER LEZEN...

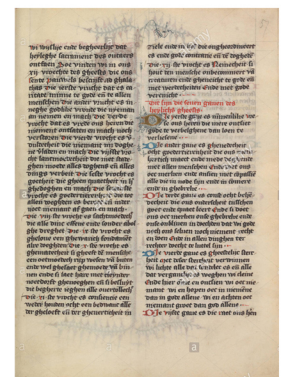
In onze gesecculariseerde maatschappij is de afstand tussen religie en de "officiële" poëzie schijnbaar onoverbrugbaar. Dit kwam bij me op toen ik mijn bibliotheek het boekje "Religieuze poëzie der Nederlanden" zag staan, uitgegeven in 1955. Zo'n uitgave geeft aan dat religieuze poëzie een aparte categorie is die los van andere categorieën kan worden onderscheiden. Tegenwoordig zou zo'n bloemlezing veel meer een literair-historische aangelegenheid zijn, terwijl deze (samengesteld door **Michel van der Plas**) een meer getuigend karakter heeft.

In vroeger tijden (tot 1900?) was religieuze literatuur een meer natuurlijk onderdeel van het geheel. In de middeleeuwen was zij een belangrijk, zo niet de belangrijkste uiting van de schrijvers. Men denke aan Hadewych en Ruusbroec, die een prominente plaats innemen naast de wereldlijke literatuur van bijvoorbeeld Maerlant en vele ridderromans. Het is de bloeitijd van de **mystiek** waarbij de schrijver een persoonlijke band met God nastreeft. Maar ook in de niet "primair" religieuze werken speelt godsdienst een rol: een leven zonder religie was niet bestaand.

Ook in de 16 de en 17 de eeuw was de religie onderwerp van de dichtkunst en in het bijzonder een middel in de strijd tussen verschillende stromingen. Bredero's **liedboek** kent bijvoorbeeld drie delen: "Boertigh, Amoreus, en Aendachtigh"; het laatste omvat de religieuze liederen. Ook andere dichters uit die tijd schreven dergelijke gedichten (bijvoorbeeld Vondel en Cats).

- Hadewych

- Ruusbroec

DICHTER^{OP}_{DE} DICHTER

DE NIEUWSKRANT VAN ARS POETICA

"Aut prodesse volunt aut delectare poetae." -Horatius ♦ 2020 - nummer 1

VERDER LEZEN...

Voor wat betreft de strijd tussen hervorming en tegenhervorming valt te denken aan Revius en Marnix aan de ene kant en Bijns en Stalpard van der Wiele aan de andere.

De 19 de eeuw en een deel van de 20ste kende **dominee-dichters**, die vaak vrome, voor de huidige smaak te belerende gedichten schreven; zo niet de meer vrijzinnigen zoals De Genestet en HaverSchmidt. **Priester-dichters in Vlaanderen** waren bijvoorbeeld Gezelle en Van Wilderode, in Nederland **Schaepman** en Schreurs.

Van de laatste zal binnenkort een gedicht geplaatst worden.

bladmuziek met
teksten

< Psalmen

Gregoriaanse
gezingen >

In de religie heeft poëzie, meestal in de vorm van liederen, altijd een belangrijke rol gespeeld. In het joods en christelijk geloof zijn de psalmen daarvan het beste voorbeeld. Later kwamen daar de liederen bij in de reformatische liturgie. In de katholieke kerk waren het de gregoriaanse gezangen die de mis begeleiden.

DICHTER ^{O P} _{D E} DICHTER

DE NIEUWSKRANT VAN ARS POETICA

"Aut prodesse volunt aut delectare poetae." -Horatius ♦ 2020 - nummer 1

VERDER LEZEN...

In de twintigste eeuw kwamen in de eredienst in de christelijke kerken steeds meer nieuw-gecomponeerde liederen: in de protestante kerken: "Liedboek voor de kerken" (1973) en het "Liedboek" (2013), in de katholieke kerk vele liederen waarbij de naam van Huub Oosterhuis centraal staat. De liederen hiervoor genoemd worden uitsluitend binnen de liturgie gebruikt en zijn daarbuiten nauwelijks bekend, dichtende priesters en dominees zijn er niet meer. Hiermee is het in de aanvang genoemde nog eens herhaald.

Tenslotte : zo'n twintig jaar geleden werd dit gegeven in "Trouw" **beschreven**.